

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Scurtă istorie a monedei în România

Circulația monetară pe actualul teritoriu românesc a început odată cu stabilirea coloniilor grecești la Marea Neagră. Monedele folosite de daci erau însă cele macedonene sau romane precum și propriile emisiuni care le imitau pe acestea.

Odată cu prăbușirea Imperiului Roman de Apus, monedele romane au cedat locul în circulație celor bizantine, iar după marea năvălire a tătarilor, din anul 1241, acestea au fost la rândul lor înlocuite de către dinarii emisi de banii Slavoniei și de regii Ungariei. De la numele acestor dinari banali s-a păstrat în limba română cuvântul „ban“.

Primele monede emise în țările române datează din vremea lui Vlaicu Vodă (1365) în Muntenia și Petru Mușat (1377) în Moldova. La începutul secolului al XV-lea, emisiunile de monedă începează în cele două provincii, ca urmare a înăsprișirii dominației otomane. Mai bine de trei secole, se vor găsi în circulație numai monede ale altor state, ajungându-se, la începutul secolului al XIX-lea, la un adevarat haos monetar. Dintre aceste monede, talerul-leu olandez, monedă mare din argint, care a circulat în secolele XVI - XVII, a rămas întipărită în memoria colectivă într-o asemenea măsură, încât numele de „leu“ a fost atribuit mai întâi monedei de calcul din vremea Regulamentelor Organice și apoi monedei naționale românești.

Primele încercări de înființare a unui sistem monetar național datează din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza. Deși nu au putut fi puse în aplicare, proiectele „romanat-ului“ - numele pe care l-ar fi avut moneda lui Cuza, au stat la baza legii din 22 aprilie 1867, prin care s-a înființat sistemul monetar național al leului.

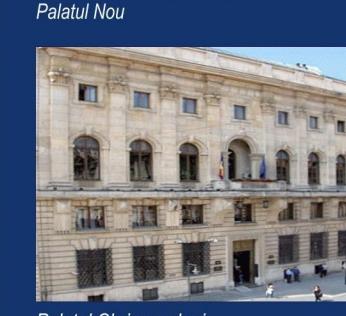
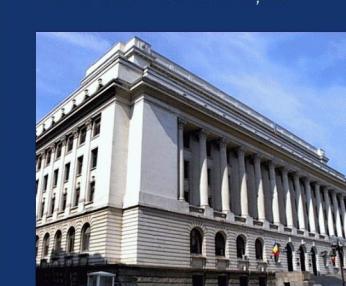
În 1868 au fost puse în circulație primele monede: 1, 2, 5 și 10 bani precum și, într-un tiraj limitat la 100 de exemplare, o monedă din aur de 20 lei, iar în 1870 a fost înființată Monetaria Statului, unde s-au fabricat monede din aur de 20 lei și din argint de 1 leu.

În 1880 a fost înființată Banca Națională a României iar un an mai târziu s-a tipărit primele bancnote românești cu valorile nominale de 20, 100 și 1000 lei.

Deși de-a lungul anilor au survenit de atunci numeroase modificări în structura sistemului monetar, „leul“ a rămas până în prezent moneda națională a României.

În anul 1999, Banca Națională a pus în circulație, pentru prima oară, o bancnotă din polimer (2 000 lei - Eclipsa totală de soare din 11 august 1999). Acest tip reprezintă vîrful tehnologiei de fabricație a biletelor de bancă și are avantajele de a fi mai durabil și mult mai greu de falsificat. În anii următori, emisiunile de bancnote de hârtie au fost înlocuite progresiv, astfel încât, odată cu denumirea leului din anul 2005, întreaga cantitate de bancnote a fost fabricată din polimer.

O categorie aparte de emisiuni sunt cele destinate colecționarilor. Reluate pe o scară largă după 1995, acest tip de monede, care au o estetică deosebită, sunt confectionate din aur sau argint.

Pentru mai multe informații contactați-ne la adresa:

Banca Națională a României
Directia Comunicare
Str. Lipscani 25, 030031
București
tel. 0213178811; fax. 0213100956
e-mail: info@bnro.ro ; BNRCOMunicare@bnro.ro

sau accesați website-ul BNR:
www.bnro.ro ; www.bnro.ro

„Apreciem că este deosebit de util pentru public să știe ce poate face și ce nu poate face Banca Națională a României, precum și de unde vine și încotro se îndreaptă această instituție“
Mugur Isărescu, Guvernatorul BNR

Palatul Vechi - gravură de epocă

Sala de consiliu din Palatul Vechi, în perioada interbelică

Adunarea Actionarilor BNR în Sala de Marmură în perioada interbelică

Biblioteca BNR - perioada interbelică

Banca Națională a României

Înființată la 17 aprilie 1880, Banca Națională a României se numără printre cele mai vechi bănci centrale din lume (a 15-a), devansând bănci centrale de renume, precum Banca Japoniei, Banca Italiei, Fed, Banca Națională a Elveției.

Primul guvernator al Băncii Naționale a fost Ion I. Câmpineanu, însă personalitatea marcantă pentru activitatea instituției în primii 30 de ani de existență a fost Eugeniu Carada, director în Banca Națională.

În prezent, Banca Națională a României își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile Legii nr. 312/2004. Instituție publică independentă, banca centrală a României este condusă de către un Consiliu de administrație, format din 9 membri numiți de Parlament pe o perioadă de 5 ani. Președintele Consiliului de administrație este guvernatorul Băncii Naționale a României.

Începând cu 1 ianuarie 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, Banca Națională a României a devenit membră a Sistemului European al Băncilor Centrale, iar Guvernatorul BNR, membru al Consiliului General al Băncii Centrale Europene.

Sediul central al Băncii Naționale a României se află în București, în clădirea din strada Lipscani nr. 25, monument arhitectonic construit în perioada 1882-1889, în clădirea din strada Doamnei nr. 8, construită între anii 1938 și 1950, precum și în Palatul Chrissoveloni din strada Lipscani nr. 16, în care își desfășoară activitatea și Sucursala București.

Obiectivul fundamental

Asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Atribuțiile principale

- elaborarea și aplicarea politicii monetare și a politicii de curs de schimb
  - autorizarea, reglementarea și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, promovarea și monitorizarea bunei funcționări a sistemelor de plată pentru asigurarea stabilității financiare
  - emisiea bancnotelor și a monedelor ca mijloace legale de plată pe teritoriul României
  - stabilirea regimului valutar și supravegherea respectării acestuia
  - administrarea rezervelor internaționale ale României
- Banca Națională a României sprijină politica economică generală a statului, fără prejudicierea îndeplinirii obiectivului său fundamental.

Holul central din Palatul Nou

Decorații interioare în Palatul Nou

Conferință la sediul BNR

Sala „Mitropolit Constantinescu“ din Palatul Nou

Strategia de politică monetară și politica de curs de schimb

Începând cu luna august 2005, Banca Națională a României a adoptat ca strategie de politică monetară să intrețină directă a inflației. Tinta de inflație este exprimată prin indicele prețurilor de consum (IPC) și este încadrată într-un interval de variație (+/- 1 puncte procentuale). Pentru a asigura o perspectivă pe termen mediu a politicii monetare, BNR comunică tările anuale de inflație pentru un orizont de timp de 2 ani.

Regimul actual al cursului de schimb al leului este cel de flotare controlată. Acesta este în concordanță cu utilizarea tării de inflație ca ancoră nominală a politicii monetare și permite un răspuns flexibil al acestuia la eventualele şocuri ce pot afecta economia.

Stabilitatea financiară prin reglementare, supraveghere prudențială și monitorizare a sistemelor de plată

Banca centrală are competență exclusivă de autorizare și reglementare în domeniul bancar. Pentru realizarea obiectivelor sale privind stabilitatea financiară, Banca Națională a României asigură supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și realizează autorizarea și monitorizarea instituțiilor financiare nebancare (IFN), precum și supravegherea prudențială a IFN care îndeplinește cerințele stabilite de banca centrală privind nivelul capitalului și volumul creditelor.

BNR monitorizează și promovează funcționarea în condiții optime a sistemelor de plată atât în calitate de bancă centrală a României, cât și în calitate de membru al Sistemului European al Băncilor Centrale.

Emisiunea de bancnote și monede

Banca Națională a României este singura instituție autorizată să emite însemne monetare sub formă de bancnote și monede, ca mijloace legale de plată pe teritoriul României. Moneda națională este leul, iar subdiviziunea acestuia este banul.

La data de 1 iulie 2005, a avut loc denominarea monedei naționale a României: 1 leu nou este echivalent cu 10 000 lei vechi.

Banca Națională a României poate emite monedă și în scop numismatic, cu ocazia omagierii unor personalități din viața culturală și științifică românească și internațională și aniversării unor evenimente relevante.

Administrarea rezervelor internaționale

Activitatea de administrare a rezervelor internaționale se realizează cu respectarea principiilor fundamentale consacrate în practica internațională: siguranță, lichiditate și realizarea de venituri din activitatea de investire. Rezervele internaționale aflate în administrarea BNR sunt alcătuite din aur și rezervă valutară.

Cooperarea internațională și relațiile financiare internaționale

Începând cu 1 ianuarie 2007, data aderării României la Uniunea Europeană, Banca Națională a României se implică activ în activitatea structurilor și substructurilor Sistemului European al Băncilor Centrale și ale altor organisme comunitare, participând la mecanismele de analiză și luare a decizilor.

BNR reprezintă România în relația cu Fondul Monetar Internațional. România este membră a FMI din anul 1972.

Banca Națională a României este membru și acționar al Băncii Reglementelor Internaționale încă din anul înființării (1930).

Comunicarea cu publicul

Comunicarea externă a BNR vizează, în principal, îmbunătățirea gradului de cunoaștere și înțelegere de către toate categoriile de public a activității și rolului băncii centrale în economie și, în special, a deciziilor cu privire la menținerea stabilității prețurilor și asigurarea stabilității financiare.

Publicațiile, website-ul BNR (www.bnro.ro), precum și evenimentele organizate periodic pe plan intern și în colaborare cu alte bănci centrale și instituții internaționale sunt principalele instrumente utilizate în activitatea de comunicare externă.

Banca Națională publică periodic raportul anual, rapoarte privind balanța de plată, stabilitatea financiară și inflația, buletine, studii și analize, comunicate de presă și alte materiale destinate informării publicului.

Muzeul BNR

Inaugurat în 1997, Muzeul BNR găzduiește o expoziție permanentă, având ca subiect istoria Băncii Naționale și a circulației monetare pe teritoriul românesc.

Sala de tezaur a muzeului conține piese de mare valoare artistică și numismatică (monede rare din aur, matrie monetare și medalistice, lingouri). Totodată, în Galeria Guvernatorilor sunt expuse portretele celor care, de-a lungul timpului, au condus Banca Națională.

Biblioteca BNR

Începând cu anul 2008 Biblioteca BNR funcționează într-un sediu nou, restaurat în totalitate, situat la parterul Vechiului Palat din strada Lipscani. Biblioteca BNR deține un fond vechi de carte, îmbogățit permanent prin achiziții de carte românească și străină de specialitate.

Sucursalele Băncii Naționale a României

Banca Națională a României dispune de o rețea teritorială de 19 sucursale (comparativ cu 41 inițial), situate în zone cu activitate economică și grad de bancarizare la un nivel ridicat. Activitățile principale ale sucursalelor se referă la aprovisionarea cu numerar a unităților bancare, inspecții bancare, diseminarea informației în teritoriu.

Sala de Marmură din Palatul Vechi

Sala de Consiliu din Palatul Vechi, în prezent

Imagine din muzeul BNR

Biblioteca BNR restaurată